

Áldott, békés karácsonyi ünnepeket kívánunk!

Kedves Berkenyeiek!

A Berkenyei Hírmondó eddigi négy számában is én írtam a bevezető részt, ezúttal is nekem jutott e megtisztelő, de egyáltalán nem egyszerű feladat. Különösen akkor, ha nem a napi életünkről kell írnom, hanem a karácsonyról, a Szeretet ünnepéről kell „okos” gondolatokat papírra vetnem.

Hosszas töprengés után sem lettem sokkal kreatívabb, ezért megpróbálom megfogalmazni azon gondolataimat, amit úgy fogalmaznék meg röviden: mit is kíván Berkenye polgármestere a Berkenyeieknek, hiszen ez az ünnep erről is szól!

Legelőször is jó egészséget, hiszen az elmúlt közel 2 év a vírusról, az oltásokról a betegségekről és sajnos a halálesetekről is szólt. Kívánom, hogy mielőbb legyen vége ennek az időszaknak és a tanulságokat levonva élhessünk egy szabadabb életet.

Kívánom, hogy az adventi készülődésünk jó hangulatúan, az ünnephez méltó módon vezessen el Bennünket a Szeretet ünnepéhez.

Idén újra a falu központját díszítettük fel, ahova vasárnap délutánonként az adventi gyertyagyújtásra és az egyéb programokra szeretettel várunk mindenkit.

Kívánom, hogy a falu lakói – nem csak karácsonykor – éljék meg a boldog falusi létet, amelyben jól használják ki azokat a lehetőségeket, amik adottak; élvezzük a jó levegőt, a szép környezet mellett egymás társaságát is! Az utcai köszönésen kívül álljunk meg és váltsunk pár szót az ismerőssel, a szomszédal, a falubeliekkel, és ne csak az adventi időszakban! Lehetőségeink szerint segítsük egymást, idősebbet, fiatalabbat az esetlegesen felmerült gondjaik megoldásában.

Szeressük és legyünk büszkék falunkra! Vigyázzunk a jó levegőre és tegyünk is érte! Tartsuk be az egymás mellett élés szabályait!

Végezetül kívánok mindenkinek áldott, békés karácsonyt és boldog új esztendőt jó egészségben!

Tisztelettel:
German József
polgármester

Régi idők karácsonya

Karácsony, Jézus Krisztus születésének ünnepe az egyik legfontosabb időszak volt a német ajkúak naptárában. Nem volt rohanás, nem voltak óriási ajándékok, az ünnepeket élték meg. A hajnali rorátéra járás, a sütemények sütése és a lelki feltöltődés mellett az ünnepi ruha előkészítése is fontos szerepet játszott nagyanyáink életében. Még a szegényebb embereknek is volt legalább egy téli ruházata a hétköznapi és nyári ünnepi viseletei mellett. A lányok, asszonyok és a férfiak a nyári melegben gondosan szellőztették téli ruhadarabjaikat, így érték el, hogy minél hosszabb életű legyen és akár több generáción át használhatóak legyenek.

Az újszülöttet vasárnaponként réklibe, fehér kisingbe öltöztették, fejére fehér csipkés főköttőt adtak, majd fehér pólóba tekerték. A férfiak vasárnap fehér inget, fekete mellényt, kabátot, zsinóros nadrágot és kalapot vettek fel, fekete rámás csizmával. Az asszonyok alapviselete a fehér ing, 4-5 alszoknya, rá az ünnepi mellény, kötény, vállkendő.

A nők adventi viselete: festő szoknya, fekete kötény, barna virágkoszorús vállkendő, fekete kiskabát, posztó kendő.

A nők éjféli szentmisés viselete: piros szoknya, fekete rakott kötény, piros vállkendő, fekete kiskabát, posztó kendő.

A lányok karácsonyi viselete: piros szoknya, fehér rakott kötény, piros vállkendő, félselyem mellény, fekete kiskabát, piros masnis copf, piros betétes fekete harisnya, kék masnis cipő.

Az asszonyok viselete karácsonykor: festő szoknya, fekete mellény, piros kockás vállkendő, csigás mellény, fekete kiskabát, hímzett virágos kendő, posztó kabát.

Jegesebb, csúszós időben a nők rongyot tekertek cipőjükre, amit a templomhoz érve levettek, a férfiak pedig a lábbelijükre csizmavasat kötöttek. A sváb lányoknak és asszonyoknak nem volt télikabátjuk, így ők nagy fekete berliner kendőket viseltek. A nagy hidegben, havazásban a fejükre is felhúzták ezeket a nagykendőket. Azokat a ruhákat, melyekben otthon voltak vagy piacra mentek, azokat sosem vették fel templomba. Az elmúlt évek enyhe telei bizonyára kedveztek volna a viseletben járó őseinknek, azonban a régi téli időjárás megkövetelte ezt a réteges öltözetet a nagy ünnepekkor.

Akiknek nem volt karácsonyfája, az erdőbe mentek borókát szedni és ezt díszítették fel a házi készítésű szaloncukorral. Az asszonyok megcsinálták a masszát, a gyerekek pedig a csokiba mártották a golyókat, melyeket selyempapírba vagy sztaniolpapírba csomagolták, majd cérnára fűzve aggatták rá a karácsonyfára.

Ádám-Éva napján az éjféli mise előtt a gyerekek tejlevest, a felnőttek borlevest ettek, desszertként pedig mákosguba volt tálalva. A mise után ettek először azon a napon húst, ilyenkor főtt kolbász került az asztalra. Karácsony napján libát, kacsát, esetleg disznóvágásból származó ételeket fogyasztottak.

A karácsonyfa vagy a borókaágak alatt nem a legújabb számítógépes játékok várták a kibontást. Csak a legszükségesebb dolgok kerültek a fa alá, a gyerekeknek legtöbbször kesztyű, sapka, harisnya, csokoládé helyett pedig almát, diót kaptak.

Talán itt értjük meg igazán, hogy mennyire nem az ajándékok számítanak. Tanuljunk nagyszüleinktől és éljük meg családtagjainkkal együtt a karácsonyt. Figyeljünk környezetünkre, egymás kívánságaira és tudatosan vásároljunk.

Emlékszem, nagymamám mindig eltette a csomagolópapírokat, az ollóval göndörre húzott szalaggal együtt, hogy jó lesz még az ajándékok becsomagolására. Tavaly a szebbnél szebb és töménytelen mennyiségű karácsonyi papíráru között állva eszembe jutott, hogy hogyan tudnék én is jobban odafigyelni, úgy ahogy a mama csinálta, így az otthon talált nagy tekercs nátronpapírra esett a választás. Öreg, ráncos krumpliból készült nyomdával készítettem mindenkinek személyre szóló mintákat és anyukám nem használt fonalaival kötöttem át a csomagokat. Óriási odafigyeléssel bontották ki az ajándékot, nehogy sérüljön a papír. Nem spóroltam vele hatalmas összegeket, de jól esett kicsit ugyanazt érezni, mint amikor a mama háromszor használt újrahasznosított csomagolópapírjából szedtem ki az ajándékot.

Szeretetteljes, meghitt, együtt töltött karácsonyt kívánok mindenkinek!

Kucsera Réka

MAGYAR - SVÁB SZÓTÁR

ács – cimörmó
ajándék – kséng
angyal – énl
bárány – saf
csengő – klékli
csillag – stera
dalol – szing
fekhely – slaf plóc

fenyő – fihta
fenyőfa – kristok
fiú – púa, szú
hó – snéa
hógolyó – snéapola
istálló – stól
jászol – pára
József – Szépl
karácsony – vainohta

király – khönig
koszorú – kronc
latyak – trék
mézeskalács – lébkuhen
pásztor – holdör
szalma – stroa
szánkó – slída
takaró – taka

Recept

MAMA BEJGLIJE:

1 kg liszt
20 dkg vaj vagy margarin
15 dkg zsír
60 dkg cukor (benne a porcukor)
1 dkg élesztő
2 db tojás
2 dl tej
só
40 dkg mák
40 dkg dió
10 dkg mazsola
fél citrom
4 dkg morzsa

A lisztet elmorzsoljuk a vajjal, zsírral és 8 dkg porcukorral. Az élesztőt felfuttatjuk 2 dl cukros langyos tejben, majd a liszthez adjuk. Adunk hozzá 1 egész tojást és egy késhegynyi sót. Összegyúrjuk, majd hidegen pihentetjük pár órát. 6 cipót formálunk belőle, amit most 3 mákos és 3 diós bejglire fogunk elkészíteni.

A tésztát téglalap alakúra nyújtjuk, majd a töltelékkel megkenve felterkerjük.

Kizsírozott tepsibe helyezük, tojással megkenjük, fél órát meleg helyen tartjuk, majd ismét megkenjük, ezután hideg helyre tesszük mindaddig, míg a tojás a tetején meg nem szárad, be nem márványosodik. Forró sütőbe helyezük, és 5 percig erős, majd takaréklánggal sütjük. Csak hidegen szeleteljük!

Máktöltelék:

26 dkg cukorból szirupot főzünk 2,5 dl vízzel, leforrázzuk a mákot, mazsolával, reszelt citromhéjjal és 1-2 reszelt almával összeforgatjuk.

Dió töltelék:

22 dkg cukorból 2 dl vízzel szirupot főzünk, a dióra öntjük, mazsolát, reszelt citromhéjat és 4 dkg morzsát adunk hozzá.

A fenyőfa második élete

Berkenyén a karácsonyi ünnepeket követően az Önkormányzat szervezeten gyűjti össze és szállítja el a karácsonyfákat. A fenyőfajarat, miután összegyűjtötte az örökzöldeket, először ágdarálóval aprítja a tűlevelűeket, majd mulcsként a falu ágyásait takarja vele.

Az Önkormányzat dolgozói 2022.01.14-én pénteken szállítják el a házak elé kikészített csupasz fenyőfákat!

Adománygyűjtés

HOGYAN KÉSZÍTS ANGYALBATYUT?

1. Válogass össze jó állapotban lévő játékokat, apró ajándéktárgyakat, édességet, pipere holmikát.
2. Tehetsz bele személyes üzenetet, jókívánságot, képeslapot vagy rajzot is.
3. Keresz egy dobozt, amibe beleférnek ezek. (Ha nincs dobozod, hozd el zacskóban a gyűjtőpontra és mi bedobozoljuk!)
4. Írd rá a dobozra, hogy hány éves fiú vagy lány számára készítetted!
5. **Hozd el a dobozt 2021.12.12-én a szentmisére vagy add le Nerpel Lilinek!**

Kérjük, ne tegyél a dobozba törékeny, folyékony vagy romlandó ajándékot!

Adhatsz angyalbatyut on-line adományozással is: www.karitasz.hu oldalon. Néhány ezer forintból összeállítjuk csomagodat egy gyermeknek!

Segíthetsz a 1356-os adományvonal hívásával is! Hívásonként 500,- forinttal támogathatod a gyűjtést!

Legyen ünnep a karácsony még több gyermeknek!

Készülődünk...

A falu szépítése:

2021.11.19-én és 20-án elkezdtük Berkenye feldíszítését. A kis csapat először a Faluszövetkezet által felajánlott bábukat állította fel a Főtér színpadára. A pódiumon elhelyezkedő két karácsonyfát Molnár Gábor képviselő ajánlotta fel! Míg a férfiak a villanszerelési és építési munkákat végezték, addig a lányok a karácsonyfát és a betlehemet dekorálták.

Az idei évben elkészült a másfél méter átmérőjű adventi koszorúnk is, mely a színpadnál kapott helyet.

Szép számban érkeztek fenyőfelajánlások is a lakók részéről, így ezeket az ágakat a betlehemek tetejére, a falu tetején lévő elágazó dekorációnál és az Önkormányzat épületénél használtuk fel.

Szombati napon a Községháza épülete következett. Lovas Zoltán szánkója tökéletesen egészíti ki az ünnepi díszbe öltözött épületet.

A néhány éve készült Betlehem is új helyre költözött, idei évben a templomkertben találjuk majd, melyet Kucsera Imre szállított a helyszínre. Talán az egyik legjobb helye itt van, Szentmisére menet, séta közben, a dombra feljőve megállunk egy picit, elmélkedünk előtte. A Sági József által felajánlott fenyőfa a templomot fogja díszíteni karácsonykor.

Ezek a napok ismét megmutatták, hogy milyen fantasztikus emberek laknak Berkenyén! Köszönjük mindenkinek a segítséget, a dekorálást, a felajánlásokat, a fenyőket, borostyánokat, süteményt, előkészületeket! Kérünk mindenkit, hogy a Főtéren a színpadra ne menjenek fel, letről nézzük az elkészült betlehemet!

Koszorúkészítés:

Mindenki eljött, aki feliratkozott Misi atya és Bógér Eszter által szervezett délutáni programra. Többen süttel érkeztek, ami a meleg teához és a forraltborhoz nagyon jól jött.

Akik először kötöttek le koszorúalapot fenyővel, dróttal, azok is nagyon ügyesen csinálták. Azért az is látszott, hogy többen nem most láttak először ilyesmit.

A képek magukért, rólunk és értetek beszélnek. A megmaradt alapanyagokat jövőre felhasználjuk. Addigra mindenki bátrabban mer majd nyúlni a ragasztópisztolyhoz és a kóchoz is.

Köszönjük, hogy ennyien eljöttetek.

Karácsonyi kézműves délután:

A másik asztalnál a plébánián közben karácsonyi készülődést szervezett a gyerekeknek a Nemzetiségi Önkormányzat csapata. Hajtogatott ablakdíszet, szalmacsillagot, origamicillagot készíthettek és mézeskalácsot díszíthettek a gyerekek és felnőttek egyaránt.

Termelői piac:

Advent első vasárnapjára tervezett programunk a Termelői piac volt. Sajnos az időjárás közbeszólt és nem a Főtéren, hanem a Kultúrház mellett felállított sátorban vártuk a vásárlókat és a nézelődőket. Ennek ellenére nagyon sokan eljöttek. Jó volt látni egy ilyen kezdeményezés keretében a rengeteg csodás terméket és azt is, hogy Szendehelyről, Verőcéről, Nógrádról és a többi környékbeli faluból is ellátogattak a mi kis piacunkra. Reméljük, máskor is eljönnek!

Az alábbi termelők és kézművesek hozták el tárgyaikat:

- Flier Kati - karácsonyi virágdekorációk
- Kucsera Balázs - festett cserepek
- Nerpel Lili - Bőjte Csaba atya könyvei
- Schmidt Judit - festett mézeskalácsok, szappanok
- Filamella Edit - festett kavicsok, kavicsképek
- Berkenyei óvodások szülei (a befolyt összeg az óvodához került)
- Gill Nusi néni (a mézeskalács eladásból befolyt pénzt Beer Miklós alapítványához juttatta el)
- Fagyas Attila méz
- Csölle Katalin, Gorbai Gyöngyi – kerámiák
- Pataki-Gilányi Nóra és Pataki György - gyermekjátékok
- Gere Zsolt - édesburgonya, cékla, egyéb gyökérzöldségek
- Boróka ház - fonott kosarak, festett kerámiák...
- Csók Szidónia és Nagy Zoltán - kürtőskalács

Karácsonyi időslátogatás

KUCSERA RÉKA

Kedves Fiatalok, Ifisek és Gyerekek!

Az utóbbi pár évben sajnos megtapasztaltuk, hogy milyen egyedül, bezárva lenni. Szeretnénk, ha az elmúlt évekhez hasonlóan az egyedül élő időseket kisebb csoportokban szerveződve meglátogatnánk a házuk előtt, egy-két karácsonyi dallal és verssel köszönthetnénk és szebbé tehetnénk az ünnepüket!

Azért, hogy minél többen részt tudjanak venni, a karácsony napjai közül választottunk időpontot, így várunk Benneteket 2021.12.23-án 15:00-kor a Hivatalnál. Az éneklés után forró teával melegedünk fel.

Hozd magaddal hangszeredet, kedvenc karácsonyi versedet és add az idősebbeknek ezt a délutánod! Kérlek, részvételi szándékkal keress meg, hogy tudjunk számolni a létszámmal!

Adventi programok

Advent 3. vasárnap / december 12./
16 óra Adventi koncert a templomban
17:30 Adventi gyertyagyújtás

Advent 4. vasárnap / december 19./
17 óra Adventi gyertyagyújtás
Falukarácsony

Ünnepi miserend:

December 24.

22:00 - Pásztorjáték

22:30 - „Éjféλι szentmise”

December 25. 9:30

December 26. 9:30

Szeretettel hívunk
mindenkit
2021. december 12-én
16 órára
a berkenyei templomban tartandó
ADVENTI KONCERTRE
és a Nagyszínpadnál 17:30-kor kezdődő
3. ADVENTI GYERTYAGYÚJTÁSRA

Előadók:
Gill Nóra Berkes János-operaénekes Dágányné Ildi
Horváth Antal Dobos Levente Mészáros Tibor
Berkenyei Német Nemzetiségi Vegyeskórus
Hódosán Hajnalka, Gillné Bagi Katalin, Bagi Zoltán
Szendehelyi Gitáros Közösség

Szervezők: Önkormányzat, Nemzetiségi Önkormányzat
Kérjük az oktatási járványügyi rendelkezések betartását!
A rendezvényeken kép- és videófelvétel készült.
Változtatás jogát fenntartjuk!

Berkenyei Hírmondó

Felelős kiadó: Berkenye Község Önkormányzata és a Berkenyei Német Nemzetiségi Önkormányzat
(2641 Berkenye, Kossuth u. 20. E-mail: berkenyeihirmondo@gmail.com Telefon: 06 30 609 9898)

www.berkenye.hu // www.berkina.hu